

**Перелік нормативних актів
до яких необхідно внести зміни або які потребують розробки:**

1. **Тема:** Комплексне реформування процедур міжнародної торгівлі в Україні.

Суть проблеми: На даний час, процедури, що застосовуються в Україні при здійсненні міжнародної торгівлі не відповідають Світовим та Європейським стандартам та принципам міжнародної торгівлі в цілому. Наразі, залучення до процесу великої кількості контролюючих органів та відомств призводить до дублювання їх функцій та як результат спричиняє до суттєвих часових затримок при здійсненні необхідних формальностей та необґрунтованого використання великого обсягу паперових примірників, що становить далеко не повний перелік існуючих проблем.

Шляхи вирішення: Затвердження та встановлення контролю з боку Уряду України за виконанням **Національної стратегії щодо спрощення процедур міжнародної торгівлі на території України** (далі – Стратегія), запропонованої регіональним радником з питань торгівлі ЄЕК ООН – Маріо Апостоловим. Метою цього документу є спрощення процедур міжнародної торгівлі – прискорення та здешевлення процесу проходження формальностей. Водночас, Стратегією передбачено підвищення безпеки вантажів та створення комфортних умов для здійснення зовнішньоекономічної діяльності суб'єктами господарювання. Враховуючи поставлені цілі, цей документ має стати базовим для подальшої розробки та імплементації українського законодавства до Європейських норм та стандартів, рух у напрямку яких обрала Україна.

2. **Тема:** Спрощення та гармонізація митних процедур, підвищення ефективності інформаційної взаємодії між учасниками портового співтовариства.

Суть проблеми: Існуючий **Порядок** виконання митних формальностей при здійсненні митного контролю та митного оформлення водних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними (наказ Держмитслужби від 17.09.2004 №678) не забезпечує можливості здійснення розширеного інформаційного обміну між **всіма членам портового співтовариства**. Попередню інформацію отримують різні учасники портового співтовариства у різному об'ємі. Таке становище не

надає можливості здійснення якісного аналізу ризиків, **планування** робіт та змушує морського агента надавати одну й ту саму інформацію декілька разів.

Шляхи вирішення: Затвердження Міністерством доходів України погодженого з ДП «АМПУ нового **Порядку**, завдяки якому учасники портового співтовариства отримують змогу користуватися попередньою інформацією (в тому числі за допомогою ІСПС).

3. **Тема:** Застосування на території порту вантажних перевізних документів, які враховують специфіку кожного порту та базуються на типових формах вантажних перевізних документів, встановлених наказом Міністерства інфраструктури України.

Суть проблеми: **Правила оформлення вантажних перевізних документів на перевезення морським транспортом, затверджені наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 13.12.2004 №1098** встановлюють жорсткий порядок оформлення паперових вантажних перевізних документів за встановленими формами. Застосування **інших форм бланків** вантажних перевізних документів, не передбачених цими Правилами, **не допускається**. На даний час, багатьма морськими портами використовуються форми документів, інформація в яких враховує специфіку роботи даного порту.

Шляхи вирішення: Враховуючи, що впровадження інформаційної системи портового співробітництва відбувається із збереженням резервної схеми оформлення товарів із використанням документів у паперовому вигляді, доцільно внесення змін до наказу Мініфраструктури України від 13.12.2004 №1098, якими мають бути встановлені типові (уніфіковані) форми документів, які будуть використовуватися на території всіх морських портів України. При цьому, зазначеним наказом надати повноваження ДП «АМПУ», на базі таких типових (уніфікованих) форм документів, розробляти та використовувати форми документів із врахуванням специфіки роботи кожного морського порту.

4. **Тема:** Надання оригіналів міжнародних ветеринарних сертифікатів на момент процедури вивантаження товарів з борту судна

Суть проблеми: Оригінал міжнародного ветеринарного сертифікату направляється вантажотримувачу поштою та не завжди прибуває на момент прибуття судна.

Через це співробітники Державної ветеринарної та фітосанітарної служби **забороняють розвантаження судна** посилаючись на пункт 2 ч. 1 ст. 85 Закону України «Про ветеринарну медицину», яким встановлено, що вантажі з товарами, **що ввозяться** на територію України, повинні супроводжуватися оригіналами міжнародних ветеринарних сертифікатів,

підписаних державним інспектором ветеринарної медицини країни походження, як це передбачається відповідними ветеринарно-санітарними заходами.

Такі вимоги призводять до суттєвої затримки суден та додаткових безпідставних витрат з боку перевізників, операторів терміналів та адміністрації порту.

Шляхи вирішення: Після детального опрацювання даного питання спеціалістами портового співтовариства звертаємо увагу на те, що згідно до п.2 ст. 210 Митного Кодексу України: *«Товари, вивантажені з судна в зону митного контролю на території морського, річкового порту, для митних цілей вважаються такими, що перебувають на складі тимчасового зберігання.»*

Згідно до п.2 ст. 206 Митного Кодексу України: *«Товари, розміщені на складах тимчасового зберігання, розташованих поза межами пунктів пропуску через державний кордон України на територіях аеропортів, морських та/або річкових портів, до їх випуску із складу вважаються такими, що не пропущені на митну територію України.»*

Таким чином, на наше глибоке переконання, оригінали міжнародних ветеринарних сертифікатів мають надаватися представникам ветеринарної та фітосанітарної служби на момент оформлення товарів для вивезення їх з території складів тимчасового зберігання та пункту пропуску через державний кордон, а не на момент процедури їх вивантаження з борту судна в зону митного контролю.

Враховуючи вищевикладене, з метою врегулювання процедури вивантаження товарів з борту вважаємо за доцільне надіслати листа з роз'ясненнями територіальним органам Державної ветеринарної та фітосанітарної служби щодо обов'язкового використання оригіналів міжнародних ветеринарних сертифікатів лише на момент оформлення випуску товарів з території пункту пропуску через державний кордон.

5. **Тема:** Спрощення процедур при переміщенні судна в межах одного митного органу (між різними портами) без здійснення митних формальностей пов'язаних з цим.

Суть проблеми: Запровадження митних процедур контролю за переміщенням суден (контейнеровозів) між морськими портами України (Одеси, Іллічівська та порту «Южний»).

Шляхи вирішення: З метою сприяння розвитку контейнерних перевезень через порти Одеського регіону (98% від загального обсягу контейнерних перевезень), зменшення часу витраченого на знаходження судна в морському порту на час роботи комісії, пропонується застосувати механізм передбачений п.8 Типової технологічної схеми здійснення митного контролю водних транспортних засобів перевізників і товарів,

що переміщуються ними, у пунктах пропуску через державний кордон, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 № 451: «митний контроль суден закордонного плавання, що плавають під іноземним прапором, може здійснюватися документально за умови постійного перебування суден під контролем митного органу в зонах митного контролю пунктів пропуску (пунктів контролю)», а саме без застосування до судна вимог передбачених п.2.3 Інструкції про організацію митного контролю та митного оформлення суден і товарів, що переміщуються ними, затвердженої наказом Держмитслужби від 17.09.2004 №678.

6. Тема: Необхідність встановлення вичерпного **переліку** підстав для застосування посадовими особами Міністерства доходів і зборів України форми митного контролю «догляд» та **процедури зважування товарів**, під час здійснення оформлення товарів у морському пункті пропуску.

Суть проблеми: На даний час, посадові особи Міністерства доходів і зборів України при оформленні товарів та транспортних засобів у морських пунктах пропуску через державний кордон не мають чіткої і прозорої системи призначення інтрузивних форм контролю. Це призводить до безпідставних перевірок, суттєвих затримок при оформленні товарів та невиправданих витрат транспортників.

Шляхи вирішення:

1. Погодити з Міндоходів України вичерпного переліку підстав для проведення митного огляду та зважування та встановлення відповідальних за сплату послуг із зважування та митного догляду.
2. Визначити механізм відшкодування послуг за зважування та огляд у разі безпідставного застосування зазначених форм.
3. Направити листа Міндоходів України до територіальних органів доходів і зборів з інформуванням про необхідність дотримання зазначених.
4. Державному підприємству «Адміністрація морських портів України» включити до інформаційної системи портового співтовариства вичерпний перелік підстав для проведення митного огляду та зважування товарів, погоджений Міндоходів.
5. Міністерству доходів і зборів України, Державному підприємству «Адміністрація морських портів України» організувати прийом - передачу в автоматичному режимі інформації між ЄАІС Міндоходів та Інформаційною системою портового співтовариства інформації про необхідність проведення оглядів та зважування товарів, що переміщуються в контейнерах через пункти пропуску у морському сполученні за результатами застосування системи аналізу ризиків.
6. Державному підприємству «Адміністрація морських портів України» забезпечити можливість отримання експедитором з інформаційної системи портового співтовариства інформації про прийняті рішення

щодо проведення митного огляду, зважування та документальних підстав за якими були прийняті такі рішення.

7. **Тема:** Скидання ізольованого баласту.

Суть проблеми: На даний час питання скиду ізольованого баласту врегульовано діючими законодавчими актами України без врахування міжнародних норм, зокрема Конвенції Марпол 73/78 та Конвенції про полегшення міжнародного морського судноплавства 1965 року.

Положення цих конвенцій нехтуються внаслідок прийняття суперечливих нормативних актів, зокрема наказів Міністерства екології та природних ресурсів. У зв'язку з чим, виникають колізії між міжнародними нормами та внутрішнім законодавством України.

Зокрема, на рівні Положення про екологічні інспекції, затвердженого наказом Міністерства екології та природних ресурсів від 04.11.2011 № 429 закріплене право екологічної інспекції здійснювати відбір проб та проводити інструментально-лабораторні дослідження «....., в тому числі ізольованого баласту», тобто дозволяється здійснювати хімічний аналіз зразків та контролювати скид ізольованого баласту, що протирічить Конвенції Марпол 73/78.

Положенням про екологічний контроль в пунктах пропуску через державний кордон та в зоні діяльності митниць, затвердженого наказом Міністерства охорони навколишнього середовища від 08.09.1999 № 204, передбачена необхідність оформлення «суднової екологічної декларації» наявність якої не передбачена Конвенцією про полегшення міжнародного морського судноплавства 1965 року.

Шляхи вирішення: Внести зміни до та доповнити ст. 67 «Водного кодексу України» абзацом 5 такого змісту: «Скидання ізольованого водяного баласту в територіальному морі та внутрішніх морських водах України з торговельних суден дозволяється без обмежень у разі, якщо цей водяний баласт прийнято судном у Чорному чи Азовському морі, або замінено з урахуванням вимог міжнародних договорів України до входу судна в територіальне море України, або оброблено в судновій чи береговій установці, конструкція й ефективність роботи якої відповідають вимогам міжнародних договорів України».

8. **Тема:** Повернення (встановлення) норм, які були визначені наказом Держмитслужби України від 01.10.2010 № 1127 «Про прискорення митних процедур в міжнародних пунктах пропуску через державний кордон України для морського (річкового) і поромного сполучення, які розташовані в зоні діяльності Південної митниці».

Суть проблеми: Вказаним наказом було визначено, що проведення митного огляду товарів, які пред'являються до митного контролю під час переміщення через митний кордон України у контейнерах при перевезеннях у непрямому міжнародному сполученні із використанням

водних та автомобільних (залізничних) транспортних засобів перевізників, з перевантаженням на території пунктів пропуску для морського (річкового) і поромного сполучення **не повинно перевищувати дві години** з моменту пред'явлення товарів для такого огляду, крім випадків, передбачених законодавством.

У разі відсутності результативності проведення митних оглядів, рішення про їх проведення розглядається як такі, що прийняті безпідставно посадовою особою митного органу, яка **недбало ставиться до виконання своїх службових обов'язків**.

Нажаль, наказ Держмитслужби України було скасовано розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15.02.2012 № 103-р, в зв'язку з порушенням вимог законодавства про державну реєстрацію нормативно-правових актів.

Шляхи вирішення: Надати доручення Міністерству доходів і зборів України стосовно приведення у відповідність до чинного законодавства заходів, передбачених наказом Держмитслужби України від 01.10.2010 № 1127 «Про прискорення митних процедур в міжнародних пунктах пропуску через державний кордон України для морського (річкового) і поромного сполучення, які розташовані в зоні діяльності Південної митниці» та розповсюдження цих заходів на всі митні органи, у яких здійснюється пропуск товарів, що переміщуються в контейнерах.